

«Նոր ժամանակի կրթություն» ՀԿ

ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱԿՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑ

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Հետազոտության թեման՝ «Ստեղծարարության զարգացումը
սովորողների մոտ տեխնոլոգիայի դասին»

Առարկան՝

Տեխնոլոգիա

Հետազոտող ուսուցիչ՝

Հասմիկ Եղիազարյան

Ուսումնական հաստատություն՝

ք. Արտաշատ

Հ. Թումանյանի անվ. թիվ 2 հիմնական դպրոց

Բովանդակություն

Նախաբան	3
1.Գրական ակնարկ.....	4
2.Յետազոտական համատեքստ.....	10
2.1.Յետազոտության կազմակերպում և ընտրված մեթոդների նկարագրում.....	10
2.2.Յետազոտության արդյունքների մշակում և վերլուծություն.....	10
Եզրակացություն.....	15
Օգտագործված գրականության ցանկ.....	16
Չավելված 1.....	17

Նախաբան

Թեմայի արդիականությունը: «Տեխնոլոգիա» առարկայի ուսուցման մեթոդների կամ հմտությունների ցուցակը կպարունակի շատ մտքեր ու օրինակներ և դրանց վերաբերյալ ողջ քննարկումը կլցնի հատորներ: Այնուամենայնիվ, հնարավոր է խմբավորել դրանք ուսուցման մեթոդների, հմտությունների և մոտեցումների որոշ հիմնական ոլորտներում, որոնք էական են արդյունավետ ուսուցման համար: Երբ որոշում ենք, թե ուսուցանելիս ինչ մեթոդներ օգտագործել, կարևոր է հիշելը, որ մեթոդները և հմտությունները միայն միջոցներ են նպատակին հասնելու համար, և ոչ թե ուսուցման նպատակներ և իրենց նպատակներ: «Տեխնոլոգիա» առարկայի ուսուցումը ենթադրում է այնպիսի մեթոդների համակարգի կիրառում, որը ոչ թե նախատեսում է ուսուցչի կողմից պատրաստի գիտելիքի մատուցում, մտապահում և վերարտադրություն, այլև ուսուցման ակտիվ ճանաչողական և պրակտիկ գործունեության ընթացքում գիտելիքների և հմտությունների ինքնուրույն ձեռքբերում: Առանց գնահատման հնարավոր չէ կազմակերպել ցանկացած գործունեություն, այդ թվում և ուսումնասիմացական:

Գնահատականը ուսումնասիմացական գործունեության կարևոր բաղադրիչներից է, կարգավորիչը, արդյունավետության ցուցանիշը: Ակնհայտ է, որ ուսումնական աշխատանքի գնահատման ավանդական համակարգի պահպանումը, որի շրջանակներում համարյա բացառվում էր սովորողների մասնակցությունը, դժվարացնում էր անցումը զարգացնող ուսուցման համակարգին:

Տրամաբանական է, որ դպրոցի անցումը զարգացնող համակարգին պետք է ուղեկցվեր ուսուցման ռազմավարության, ուսումնական աշխատանքի վերահսկման և գնահատման եղանակների փոփոխությամբ: Կրթական գնահատումը ուսումնական գործընթացի արդյունավետության և ուսուցման արդյունքների բացահայտման միջոց է: Այն օգնում է պարզել յուրաքանչյուր սովորողի գիտելիքների, կարողությունների ու հմտությունների մակարդակը, ինչպես նաև ստանալ դպրոցի կողմից առարկայական ու դպրոցական չափորոշիչների ու ծրագրերի պահանջների կատարման ամբողջական պատկերը:

Աշխատանքի նպատակը: Աշխատանքի նպատակն է ուսումնասիրել և ներկայացնել կրթական գնահատման օրինաչափությունները «Տեխնոլոգիա» առարկայի ուսուցման գործընթացում: Աշխատանքի տեսական հիմքը: Աշխատանքի տեսական հիմքը կազմել են բազմաթիվ գիտնականների աշխատություններ: Աշխատանքի մեթոդաբանական հիմքը:

Աշխատանքը շարադրելիս կիրառվել են ինչպես ընդհանուր մեթոդները՝ դիալեկտիկական, տրամաբանական, քննադատական, վերլուծական, այնպես էլ հատուկ մեթոդները, ինչպիսիք են՝ պատմական, համակարգակառուցվածքային, դոկտրինալ մեկնաբանման և սոցիոլոգիայի մեթոդները:

Գրական ակնարկ

Գնահատում:

«Տեխնոլոգիա» առարկայի ուսուցման ճանաչողական գործընթացը ակտիվացնելու համար կիրառվում են ուսուցման ավանդական մեթոդները՝ օգտագործելով այնպիսի հնարներ, ինչպիսիք են պրոբլեմային իրավիճակի ստեղծումը, հարցադրումը՝ ներառելով պրակտիկ վարժություններ:

Իհարկե, ակտիվ մեթոդների կիրառումը ուղղված է առաջնային գիտելիքի ձեռք բերմանը, մտածողության զարգացմանը, հետաքրքրությունների, հմտությունների, կարողությունների ձևավորմանը, սակայն պետք է հաշվի առնել, որ այդ գործընթացը բավականին ժամանակ է պահանջում և այդ պատճառով անհնար է անցկացնել ողջ ուսուցումը միայն ակտիվ մեթոդներով: Դրանց հետ զուգահեռ կիրառվում են նաև ավանդական մեթոդներ, ինչպիսիք են պատմելը, բացատրելը:

«Տեխնոլոգիա» առարկայի ուսուցումը նպատակաուղղված և հատուկ կերպով կազմակերպված փոխազդեցություն է: Սակայն ուսուցման գործընթացի բնույթը պայմանավորվում է այդ փոխազդեցության կառուցվածքով, ձևերով ու բովանդակությամբ :

«Տեխնոլոգիա» առարկայի ուսուցման ընթացքում ուսուցիչների հիմնական դերը՝ իրենց գիտելիքներն ու տեղեկատվությունը աշակերտներին փոխանցելն է: Այս մոդելի մեջ ուսուցումը և գնահատումը դիտվում են որպես երկու առանձին մասեր:

Աշակերտների ուսուցումը գնահատվում է օբյեկտիվորեն գնահատված թեստերի և գնահատականների միջոցով : Ուսուցման աշակերտակենտրոն մոտեցման մեջ, ուսուցիչները և աշակերտները ուսումնական գործընթացում հավասարապես ակտիվ դեր են կատարում:

Ուսուցչի հիմնական դերն է ուսուցանել և նպաստել աշակերտի ուսուցմանն ու ընդհանուր նյութի ընկալմանը: Գնահատականը դրվում է այն ժամանակ, երբ աշակերտի

կողմից կատարված են լինում ուսուցչի կողմից հանձնարարված առաջադրանքները: Թվանշանը և գնահատումը իրականացվում են 10-միավորային սանդղակով: Դրական գնահատական են համարվում 4-10 միավորները: Բացի 10-միավորային համակարգից՝ ուսումնական ղործընթացում կիրառվում են նաև գնահատման որակական եղանակներ՝ բնութագրային և ստուգարքային:

Հիմնական և միջնակարգ դպրոցի ավարտական քննությունների ժամանակ կարող են կիրառվել գնահատման այլ համակարգեր: Գնահատումը բազմաբնույթ տերմին է, որը սահմանվում է որպես տեղեկատվության ձեռքբերման գործընթաց, որն օգտագործվում է սովորողների ուսումնառության, առարկայական ծրագրերի և պլանների, ինչպես նաև կրթական քաղաքականության մասին որոշումներ կայացնելու համար:

Սովորողների մասին որոշումները ներառում են դասավանդման կառավարումը, սովորողներին կրթական ծրագրերի տարբեր տեսակներում ներգրավելը, նրանց համապատասխան կարգեր տալը, ուղղորդելը և խորհուրդներ տալը, կրթական հնարավորությունները բացահայտելը, ինչպես նաև նրանց իմացությունը հավաստագրելը, արձանագրելն ու վկայագրելը: «Գնահատում» հասկացությունը ձեռք է բերել նոր իմաստ: Դա արդեն անցել է իր կրթական-հոգեբանական արմատներից այն կողմ և մտել դասարան:

Գնահատումը, որպես գործընթաց, դասարանում նշանակում է նաև քանակական և որակական տվյալների նպատակային հավաքում: Ուսուցիչների համար գնահատման նպատակը սովորողների մասին որոշումներ կայացնելն է թե որպես խումբ, թե որպես անհատ: Օրինակ՝ ուսուցիչներն ախտորոշում են աշակերտների դժվարությունները, ուսուցումից հետո ստուգում են յուրացումը, որոշում են նյութի՝ յուրացման համար պարտադիր չափը և ուսուցման հաջորդականության մեջ ընրում են այն կոնկրետ կետը, որտեղից պետք է սկսել՝ ելնելով սովորողների արդեն ունեցած գիտելիքներից :

Դասարանում գնահատումը ենթադրում է սովորողների կողմից առաջադրանքների կատարումը գանազան միջավայրերում և համատեքստերում:

Գնահատումը կարող է լինել կամ չլինել միջամտողական, այլ կերպ՝ սովորողները կարող են իմանալ, թե իրենց ինչի համար են գնահատում, կամ գնահատումը կարող է կատարվել դասավանդման հետ միաձույլ՝ աշակերտների կողմից ընկալվելով ընդամենը որպես իրենց սովորածի մեջ գործնականում վարժվելու հնարավորություն:

Գնահատումն սկսվում է նպատակների սահմանումով, շարունակվում առաջադիմության ստուգումներով և ավարտվում այն բանի արժեքորումով, թե ինչ չափով են նպատակներն իրականացվել: Նպատակը գործերի ապագա ցանկալի վիճակն է: Կարդալ

սովորելը կամ դիֆերենցիալ հավասարումներ լուծելը ուսումնական նպատակներից են: Նպատակներն անհրաժեշտ են աշակերտների ջանքերի և ուսուցման ծրագրերի հաջողությունը գնահատելու համար:

Թեպետ դպրոցը կամավոր չէ, և սովորողները գտվում են դպրոցում՝ որոշակի նպատակների հասնելու համար, որոնք ընդհանուր առմամբ պարտադրվում են նրանց, սակայն սովորողներն ու ուսուցիչները պետք է համախմբվեն այն միասնական հեռանկարի տեսանկյունից, թե ինչի կարող են հասնել՝ բոլորը միասին աշխատելու դեպքում:

Ուսումն սկսվում է այն բանով, որ ուսուցիչները նպաստում են սովորողների մեջ սովորելու հանձնառության ստեղծմանը, որը հիմնվում է նրանց կողմից ուսումնառության նպատակների ըմբռնման, ընդունման և դրանց հասնելու ցանկության վրա: Այն դպրոցները, որոնք կիրառում են ուսուցողական գնահատում, նվաճումներ են արձանագրում ոչ միայն ակադեմիական առաջադիմության առումով, այլ մասնավորապես մեծ արդյունքներ են ցուցադրում նախկինում վատ սովորող աշակերտների առումով:

Բարելավվում է նաև հաճախելիությունն ու կայուն ուսումնառությունը, ինչպես նաև աշակերտների աշխատանքի որակը: Աշակերտի՝ դասավանդված նյութի ըմբռնողությունը գնահատելու նպատակով ուսուցիչը կիրառում է մի շարք մոտեցումներ:

Աշակերտի ուսումնառության մակարդակը որոշելու համար ուսուցիչը կարող է դպրոց ընդունվելիս կամ դպրոցական քառորդի ընթացքում որոշակի ժամանակահատվածների կատարել ախտորոշիչ (դիագնոստիկ) գնահատում, որպեսզի կարողնա մշակել ուսուցման ռազմավարություններ :

Դասապրոցեսում փոխշփումների ընթացքում ուսուցիչները խրախուսում են երկխոսության և հարցադրման մի շարք մեթոդների կիրառումը: Պատճառահետևանքային կապերին առնչվող կամ երկար պատասխան պահանջող հարցերը հաճախ բացահայտում են, օրինակ, աշակերտների թյուրըմբռնումները:

Ուսուցիչները կարող են իրենց բանավոր կամ գրավոր կարծիքն (հետադարձ կապ) արտահայտել աշակերտի աշխատանքի վերաբերյալ: Ուսուցիչներն ու հետազոտողները պարզել են, որ ամենաարդյունավետ հետադարձ կապը ճիշտ ժամանակին, կոնկրետ և ըստ որոշակի չափանիշների տրամադրված կարծիքն է:

Ինչն ամենակարևորն է՝ ուսուցիչները պարտադիր կերպով պետք է հարմարեցնեն իրենց պլաններն ու դասավանդման ռազմավարությունները, որպեսզի բավարարեն

գնահատման միջոցով բացահայտված ուսումնառության կարիքները:

Նշենք, որ ուսուցիչները պետք է հստակ պատկերացնեն ուսումնական ծրագրի նպատակները, ուսումնառության առավել կարճաժամկետ նպատակներն ու դասարանային առաջադրանքների նպատակը՝ ուսումնառության այդ նպատակների առնչությամբ, հաղորդեն այդ մտադրությունները և առաջադրանքների նպատակը աշակերտներին: Որպեսզի ընթացիկ գնահատումն արդյունավետ լինի ուսուցմանն ու ուսումնառությանը աջակցման և դրանց բարելավման առումով, անհրաժեշտ է, որպեսզի թե՛ ուսուցիչները և թե՛ աշակերտները հասկանան, թե ինչ են անում: Այստեղից հարց է առաջանում՝ որքա՞ն լավ ենք մենք ապագա մանկավարժներին ուսուցանում փիլիսոփայության և մանկավարժության առումով, որպեսզի վերջիններս հասկանան ուսուցման, ուսումնառության և գնահատան ինտեգրումը, ուսումնառության գործընթացի բարդությունը :

Ուսուցիչն աշակերտներին հետադարձ կապ ապահովող ուղերձներ է «փոխանցում» այն մասին, թե իրենց կատարած աշխատանքում ինչն է ճիշտ և ինչն է սխալ, որոնք են աշխատանքի ուժեղ և թույլ կողմերը, իսկ աշակերտներն այդ տեղեկատվությունն օգտագործում են իրենց աշխատանքն այնուհետև բարելավելու համար:

Այս «փոխանցման» մոտեցման հետ կապված առկա են բազմաթիվ խնդիրներ՝ այդ մոտեցումն ընթացիկ (ձևավորող) գնահատման և հետադարձ կապի մասով կիրառելիս:

Աշակերտները կարող են հասնել ուսումնառության նպատակներին միայն այն դեպքում, եթե իրենք ամբողջությամբ հասկանում են այդ նպատակները, ընդունում են, որ դրանք իրենց նպատակներն են և կարողանում են գնահատել արձանագրած առաջընթացը: Գնահատման հիմնական նպատակը սովորողների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների յուրացման ու տիրապետման աստիճանի, նրանց անձնային որակների ստուգումն է, ինչպես նաև ուսման որակի բարելավումն ու վերահսկումն է:

Չետադարձ կապի կիրառմամբ իրականացվում է ուսումնական գործընթացում տեղեկությունների հավաքագրման և արժևորման միջոցով կրթական չափորոշիչների, ուսումնական ծրագրերի ու դասավանդման մեթոդների բարելավումը:

Ուսուցանող գնահատումը պետք է հաշվի առնի սովորողի մոտիվացիայի կարևորությունը: Խրախուսող գնահատումը խթանում է մոտիվացիան՝ ավելի շատ շեշտելով առաջընթացն ու հաջողու -թյունները քան ձախողումները:

Ուսուցանող գնահատումը առանձնահատկությունը, որ դրա միջոցով սովորողն

ուրիշների հետ չի համեմատվում հատկապես կարևոր է դառնում սովորողի պարագայում: Ուսուցողական գնահատումը պետք է նպաստի յուրաքանչյուր սովորողի հնարավորությունների լիարժեք բացահայտմանը և իրենց նվաճումները գնահատելու կարողությունների ձևավորմանը:

. Զետագոտության կազմակերպում և ընտրված մեթոդների նկարագրում

Զետագոտության նպատակն է ուսումնասիրել և ներկայացնել «Տեխնոլոգիա» ուսումնական առարկայի դերն ու նշանակությունը: Նշված նպատակն իրագործելու համար աշխատանքի հիմքում դրվել և լուծվել են հետևյալ հիմնական խնդիրները՝

- ուսումնասիրել և ներկայացնել թե ի՞նչ դեր ունի «Տեխնոլոգիա» առարկան,

- ընտրված մեթոդների միջոցով ուսումնասիրել և ներկայացնել «Տեխնոլոգիա» առարկայի ուսումնառության արդյունքում, ինչպիսի՞ վերջնարդյունքներ են ձևավորվում դպրոցականների մոտ,

- ուսումնասիրել և ներկայացնել թե ո՞րն է «Տեխնոլոգիա» առարկայի դասավանդման կարևորությունը,

- պարզել, արդյո՞ք «Տեխնոլոգիա» առարկայի դասագրքերը նպաստում են սովորողների մտավոր կարողությունների զարգացմանը և առարկայի ավելի դյուրին յուրացմանը,

- պարզել, արդյո՞ք գործնական աշխատանքները նպաստում են երեխաների կարողությունների և հմտությունների զարգացմանը,

- ուսումնասիրել և ներկայացնել այն մեթոդներն ու տեխնոլոգիաները որոնք կիրառում են ուսուցիչները «Տեխնոլոգիա» առարկայի դասավանդման ընթացքում:

Ուսումնասիրությունն անցկացնելու համար ընտրել ենք հարցման, դիտման և գրույցի մեթոդները:

Յետազոտության արդյունքների մշակում և վերլուծություն

Ընտրված մեթոդիկաների հիման վրա մենք կազմել ենք հարցաթերթիկ, որի միջոցով էլ անցկացրել ենք ուսումնասիրությունը և կատարել վերլուծություն: Ուսումնասիրության և հարցումների ընթացքում ուսուցիչները նշեցին, որ «Տեխնոլոգիա» հանրակրթական առարկայի հիմնական նպատակն է սովորողներին նախապատրաստել ինքնուրույն աշխատանքային կյանքին՝ դաստիարակել կիրթ, ստեղծագործող, նախաձեռնող և ակտիվ քաղաքացի:

Առարկայի շրջանակներում սովորողները գինվում են անհրաժեշտ տեխնիկատեխնոլոգիական գիտելիքներով և ունակություններով ապահովելով անձնային և ազգային լավագույն ավանդույթների պահպանման և զարգացման գործը:

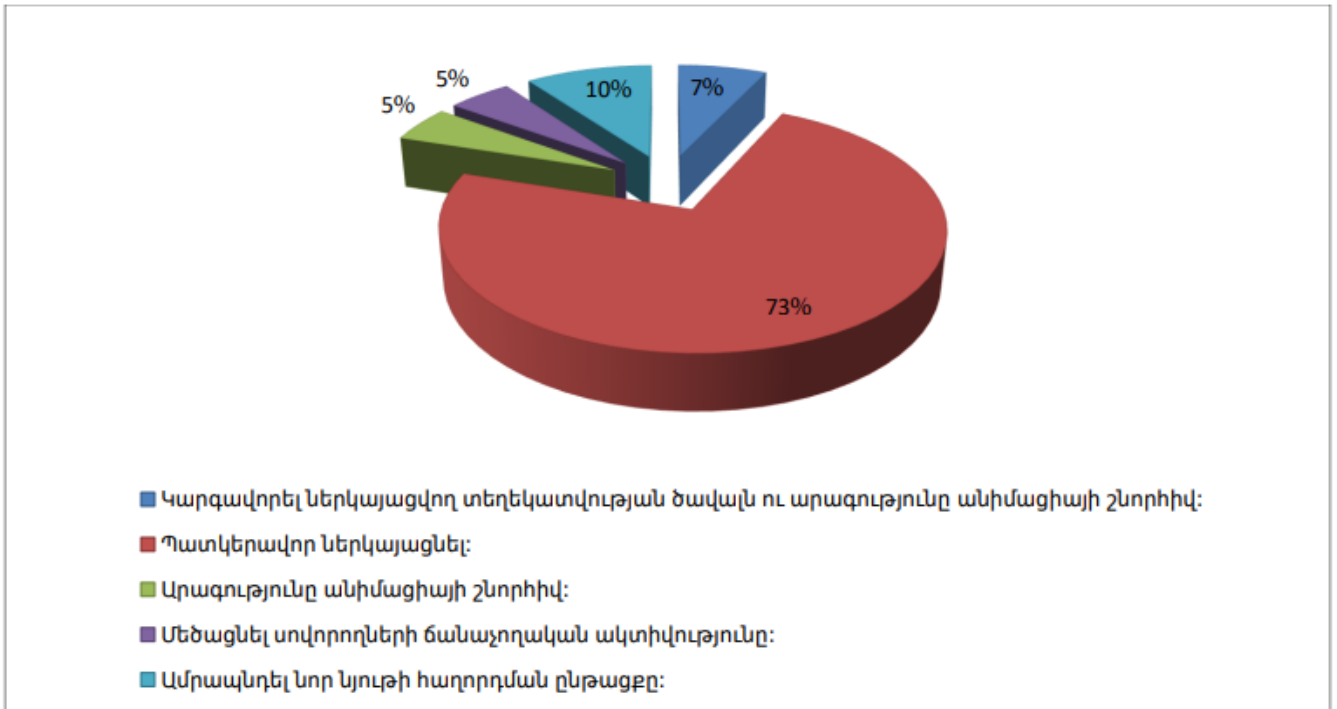
Ուսուցիչները նշեցին, որ «Տեխնոլոգիա» առարկայի ուսումնառության արդյունքում երեխաների մոտ ձևավորվում է գեղագիտական ճաշակը և նրանք ինքնուրույն կարողանում են աշխատել գունավոր թղթերի, մկրատի, սոսնձի և այլնի հետ:

Մեր հարցումների ընթացքում «Տեխնոլոգիա» առարկայի դասաժամ էր, որի ընթացքում ուսուցիչը երեխաներին նոր նյութն էր հաղորդում: Այնուհետև հարցման ընթացքում ուսուցիչներին հարցրեցինք, թե շնորհանդեսները ի՞նչ հնարավորություն են տալիս նրանց՝ «Տեխնոլոգիա» առարկայի դասավանդման ընթացքում:

Չարցին զուգահեռ նաև ուսուցիչներին ներկայացրեցինք հնարավոր հինգ տարբերակները, որոնցից նրանք ընտրություն կատարեցին:

Արդյունքները   ներկայացնենք   ստորև   գծապատկերի   տեսքով

Շնորհանդեսը (պրեզենտացիա) ի՞նչ հնարավորություն է տալիս ուսուցչին՝ տեխնոլոգիայի դասավանդման ժամանակ

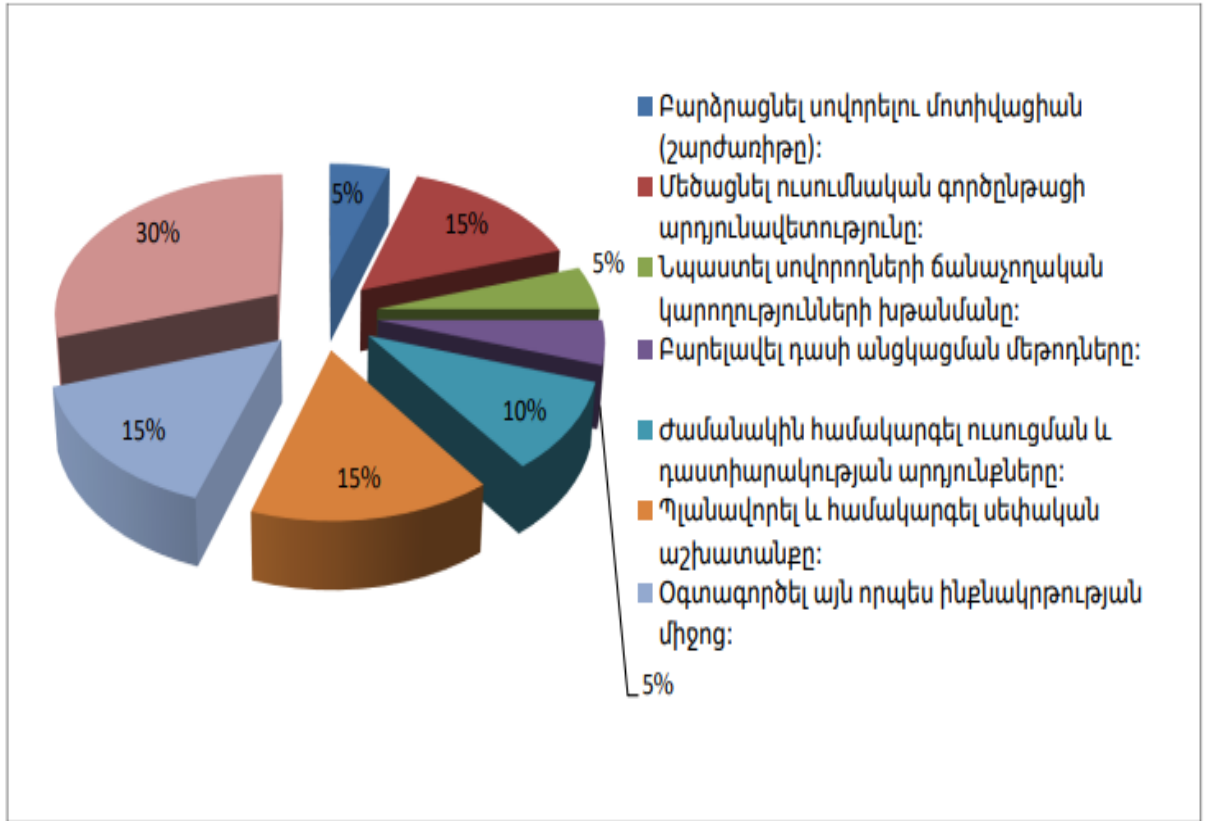

Գծապատկերի արդյունքներից հանգում ենք այն եզրահանգմանը, որ ուսուցիչների մեծ մասը կարծում է, որ շնորհանդեսները հնարավորություն են տալիս պատկերավոր կերպով ներկայացնել ուսուցանվող թեման:

Ուսուցիչները կարծում են, որ «Տեխնոլոգիա» առարկայի ուսուցումը ուղղված է նախնական աշխատանքային հմտությունների ձևավորմանն ու զարգացմանը, նյութերից, կենցաղային սարքերից, աշխատանքային գործիքներից և սարքավորումներից անվտանգ օգտվելու հմտությունների ձևավորմանը:

Այնուհետև հարցին, թե ո՞րն է «Տեխնոլոգիա» առարկայի դասերին ՏՀՏ-ների օգտագործման նպատակները, կարծում են ևս մի քանի տարբերակներ, որոնցից ուսուցիչները կատարեցին իրենց ընտրությունը:

«Տեխնոլոգիա» առարկայի դասերին՝ ՏՀՏ-ների օգտագործման նպատակները

Ուսուցիչների մեծամասնությունը նշեցին, որ ՏՀՏ-ները հնարավորություն են տալիս իրենց արագ և որակյալ պատրաստվել դասերին:

Ըստ ուսուցիչների ժամանակակից կրթական ոլորտում տեխնոլոգիաները կիրառվում են ուսումնական նյութը շարժման և զարգացման մեջ ցուցադրելու, այն պարզաբանելու համար:

Ամփոփելով նշենք, որ «Տեխնոլոգիա» առարկայի ուսուցումը նպատակաուղղված է հետևյալ վերջնարդյունքների ձևավորմանը՝

- հասկանա իր առջև դրված խնդիրը, մշակի և կատարի քայլեր այն լուծելու համար,
- դրսևորի տրամաբանական և ստեղծագործական մտածողություն, կարողանա անդրադառնալ ու արձագանքել սեփական և ուրիշների ստեղծած աշխատանքին,
- համատեղ կամ ինքնուրույն իրականացնի պարզ ուսումնասիրություններ, կատարի առաջադրանքներ, անի պարզ եզրակացություններ և ներկայացնի ստացված

արդյունքները,

- տարբերակի և կիրառի բնական ռեսուրսները խնայելու, մարդու կողմից շրջակա միջավայրը պահպանելու և բարելավելու ձևերը, մասնակցի բնապահպանական պարզ միջոցառումների,

- իմանա, որ շրջապատող աշխարհի ճանաչողության եղանակներից մեկը գիտությունն է, ներկայացնի մարդու և բնության վրա գիտության որոշ ձեռքբերումների ազդեցությունը,

- ունենա գիտելիքներ և հմտություններ օբյեկտները չափելու, հաշվելու, համեմատելու, նկարագրելու, դրանց քանակական, որակական և տարածական պարզ հարաբերակցությունները գնահատելու համար,

- ճանաչի և պատկերի որոշ երկրաչափական պատկերներ, ունենա պարզ տարածական պատկերացում և այլն:

Չարցումների և հետազոտությունների արդյունքում մեծ վստահորեն հաստատում ենք վերը նշված վարկածը: Մեր հարցումների ընթացքում ուսուցիչները նշեցին, որ «Տեխնոլոգիա» առարկան ոչ միայն կարևոր է ուսուցման գործընթացում, այլ նաև երեխաների մոտ ձևավորվում է գեղագիտական ճաշակը և նրանք ինքնուրույն կարողանում են աշխատել գունավոր թղթերի, մկրատի, սոսնձի և այլնի հետ:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ուսումնասիրությունների և վերլուծությունների արդյունքում հանգել ենք հետևյալ եզրահանգումներին.

- «Տեխնոլոգիա» առարկայի ուսուցումը նպատակաուղղված և հատուկ կերպով կազմակերպված փոխազդեցություն է: Սակայն ուսուցման գործընթացի բնույթը պայմանավորվում է այդ փոխազդեցության կառուցվածքով, ձևերով ու բովանդակությամբ:

- «Տեխնոլոգիա» առարկայի ուսուցման ընթացքում ուսուցիչների հիմնական դերը՝ իրենց գիտելիքներն ու տեղեկատվությունը աշակերտներին փոխանցելն է: Այս մոդելի մեջ ուսուցումը և գնահատումը դիտվում են որպես երկու առանձին մասեր:

Աշակերտների ուսուցումը գնահատվում է օբյեկտիվորեն գնահատված թեստերի և գնահատականների միջոցով:

- Ուսուցման աշակերտակենտրոն մոտեցման մեջ, ուսուցիչները և աշակերտները ուսումնական գործընթացում հավասարապես ակտիվ դեր են կատարում: Ուսուցչի հիմնական դերն է ուսուցանել և նպաստել աշակերտի ուսուցմանն ու ընդհանուր նյութի ընկալմանը:

- Գնահատականը դրվում է այն ժամանակ, երբ աշակերտի կողմից կատարված են լինում ուսուցչի կողմից հանձնարարված առաջադրանքները: Թվանշանը և գնահատումը իրականացվում են 10-միավորային սանդղակով: Դրական գնահատական են համարվում 4-10 միավորները:

- Գնահատումը բազմաբնույթ տերմին է, որը սահմանվում է որպես տեղեկատվության ձեռքբերման գործընթաց, որն օգտագործվում է սովորողների ուսումնառության, առարկայական ծրագրերի և պլանների, ինչպես նաև կրթական քաղաքականության մասին որոշումներ կայացնելու համար:

- Սովորողների մասին որոշումները ներառում են դասավանդման կառավարումը, սովորողներին կրթական ծրագրերի տարբեր տեսակներում ներգրավելը, նրանց համապատասխան կարգեր տալը, ուղղորդելը և խորհուրդներ տալը, կրթական հնարավորությունները բացահայտելը, ինչպես նաև նրանց իմացությունը հավաստագրելը,

արձանագրելն ու վկայագրելը:

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. Ժ. Ավետիսյան, «Տեխնոլոգիա», Ուսուցչի մեթոդական ձեռնարկ, Երևան, «Աստղիկ գրատուն», 2014թ.:
2. Հովսեփյան Ս., Հարությունյան Ա., Աղաջանյան Մ., Վերդյան Լ., «Տեխնալոգիա», ք. Երևան, 2008 թ.:
3. Голованова Н.Ф., Педагогика: Учебник и практикум для СПО // Н.Ф. Голованова. - Люберцы: Юрайт, 2016:

ՀԱՐՑԱԹԵՐԹԻԿ ԴՊՐՈՑԻ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

1. Հարգելի ուսուցիչ, ո՞րն է «Տեխնոլոգիա» առարկայի ուսուցման նպատակը:
2. «Տեխնոլոգիա» առարկայի ուսումնառության արդյունքում, ինչպիսի՞ վերջնարդյունքներ են ձևավորվում դպրոցականների մոտ:
3. Ի՞նչ որակներ է ձևավորում «Տեխնոլոգիա» առարկան դպրոցականների մոտ:
4. Ինչպիսի՞ կարողություններ և հմտություններ են ձևավորում «Տեխնոլոգիա» առարկայի դասաժամին:
5. Ըստ Ձեզ, դաստիարակչական ո՞ր մեթոդներն են նպատակահարմար կիրառել «Տեխնոլոգիա» առարկայի դասաժամին:
6. Ո՞րն է «Տեխնոլոգիա» առարկայի դասավանդման կարևորությունը:
7. Ներկայացրե՞ք մի քանի քայլեր, որը կնպաստի աշակերտի տեխնիկական և ստեղծագործական կարողությունների ձևավորմանը «Տեխնոլոգիա» առարկայի դասաժամին:
8. Ինչպիսի՞ մանկավարժական պայմաններ են անհրաժեշտ «Տեխնոլոգիա» առարկայի դասընթացի արդյունավետության համար:
9. «Տեխնոլոգիա» առարկայի դասաժամին օգտագործում ե՞ք տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ:
10. Ընորհանդեսը (պրեզենտացիա) ի՞նչ հնարավորություն է տալիս ուսուցչին՝ դպրոցում տեխնոլոգիայի դասավանդման ժամանակ՝
  - 1) Կարգավորել ներկայացվող տեղեկատվության ծավալն ու արագությունը անհմացիայի շնորհիվ:
  - 2) Պատկերավոր ներկայացնել:
  - 3) Արագությունը անհմացիայի շնորհիվ:
  - 4) Մեծացնել սովորողների ճանաչողական ակտիվությունը:
  - 5) Ամրապնդել նոր նյութի հաղորդման ընթացքը:
11. Ո՞րն է դպրոցում տեխնոլոգիայի դասերին՝ ՏՀՏ-ների օգտագործման նպատակները՝

- 1) բարձրացնել սովորելու մոտիվացիան (շարժառիթը),
- 2) մեծացնել ուսումնական գործընթացի արդյունավետությունը,
- 3) նպաստել սովորողների ճանաչողական կարողությունների խթանմանը,
- 4) բարելավել դասի անցկացման մեթոդները,
- 5) ժամանակին համակարգել ուսուցման և դաստիարակության արդյունքները,
- 6) պլանավորել և համակարգել սեփական աշխատանքը,
- 7) օգտագործել այն որպես ինքնակրթության միջոց,
- 8) արագ և որակյալ պատրաստվել դասին:

ԴԱՍԻ ՊԼԱՆ

Դասարան-5-րդ

Առարկան- „Տեխնոլոգիա,,

Թեման- <<Գծագրական գործիքներ, նյութեր և գործիքներ>>

Նպատակը-Յաղորդել տեղեկություններ գծագրերի կառուցման համար գրաֆիկայի դերի և նշանակության մասին

.Ճանոթացնել գծագրական նյութերին, պիտույքներին և գործիքներին, կարողանալ աշխատել դրանցով

.Սովորեցնել գծագրական գործիքներով անել չափորոշումներ, երկրաչափական կառուցումներ

Դասի ընթացքը- Դասը կարելի է սկսել զրույցով՝ գծագրերի տեսակների, դրանց պատմության, անհրաժեշտության մասին: Բացատրել և ցուցադրել գծագրական նյութերը, պիտույքները,գործիքները,ներկայացնել դրանց դերը և նշանակությունը գծագրերի կառուցման համար: Յանձնարարել գծագրական գործիքներով անել երկրաչափական պարզ կառուցումներ:

Կառուցել՝

.հորիզոնական, ուղղաձիք, թեք հատվածներ և տարբեր շառավիղներով շրջանագծեր .տարբեր չափերի և դիրքերի հատվածներ, շրջանագծեր, աղեղներ

.գուգահեռ և փոխուղղահայաց ուղիղներ,

.հատվածը բաժանել մասերի, դրանց վրա հնարավոր տարբերակներով կատարել չափադրում

ՈՒս. մեթոդները- Խոսքային զրույց, բացատրություն, ցուցադրում, ցուցումներ, հրահանգներ

Պարագաները- Գծագրական նյութեր, պիտույքներ, գործիքներ:

ԴԱՍԻ ՊԼԱՆ

Դասարան-5-րդ

Առարկան-,,Տեխնոլոգիա,,

Թեման-<<Խոհանոցի կահավորանքը>>

Նպատակը-Ջաղորդել գիտելիքներ խոհանոցի կահավորանքների,դերի և նշանակության մասին

.ծանոթացնել խոհանոցում կատարվող աշխատանքներին

.ծանոթացնել խոհանոցային սպիտակեղենի տեսակներին, նշանակությանը

.սովորեցնել խոհանոցի սարքի օգտագործման ձևերը

.ձևավորել խոհանոցում սանիտարահիգիենիկ և անվտանգության կանոնների պահպանման կարողություններ

.գարգացնել գեղագիտական ճաշակ

Դասի ընթացքը-<<Խոհանոցի կահավորանք>>բաժնի դասավանդումը կարելի է սկսել զրույցի/հարց ու պատասխանի/ մեթոդով: <<Ի՞նչպիսին է ձեր խոհանոցը>>:Պատասխանները ստանալուց հետո,կազմակերպվում է քննարկումներ:Այսինքն դասարանը բաժանում են ենթախմբերի և առաջադրում թեմաներ`<<Խոհանոցի դերի և նշանակության>>, <<Խոհանոցի կահավորանքը>>, <<Խոհանոցի խնամքը>>, <<Խոհանոցում օգտագործվող սարքը>>:

Ենթախումբը 4-5րոպե քննարկում է իր ընտրած թեման և յուրաքանչյուր խմբից մեկ աշակերտ ելույթ է ունենում իր թեմայի շուրջ:Ընդհանրացնելով պատասխանները կազմակերպում քննարկումներ.ըստ առաջադրված թեմաների` ներառելով ցուցապաստառներ,համացանց:

ՈՒՍ. մեթոդներ-խոսքային բացատրություն,ցուցադրում,ցուցումներ, հրահանգներ: